

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 27ης Μαρτίου 1963*

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 28/62, 29/62 και 30/62,

που έχουν καθεμία ως αντικείμενο αίτηση προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177, πρώτη παράγραφος, στοιχείο α, και τρίτη παράγραφος, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, του Tariefcommissie, ολλανδικού διοικητικού δικαστηρίου, που κρίνει σε τελευταίο βαθμό προσφυγές επί φορολογικών θεμάτων, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ,

της εταιρίας **Da Costa en Schaake NV**, με έδρα το Άμστερνταμ, εκπροσωπούμενης από τον H. G. Stibbe και τον L. F. D. ter Kuile, δικηγόρους Άμστερνταμ (υπόθεση 28/62),

της εταιρίας **Jacob Meijer NV**, με έδρα το Venlo (υπόθεση 29/62),

της εταιρίας **Hoechst Holland NV**, με έδρα το Άμστερνταμ (υπόθεση 30/62)

και

της **Nederlandse Belastingadministratie**, εκπροσωπούμενης από τους επιθεωρητές εισαγωγικών δασμών και ειδικών φόρων καταναλώσεως αντίστοιχα του Amsterdam (υπόθεση 28/62), του Venlo (υπόθεση 29/62) και του Rotterdam (υπόθεση 30/62),

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως επί των εξής ερωτημάτων:

- 1) αν έχει το άρθρο 12 της Συνθήκης ΕΟΚ εσωτερικά αποτελέσματα, όπως ισχυρίζονται οι προσφεύγουσες, με άλλα λόγια αν μπορούν οι υπήκοοι των κρα-

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

τών μελών να επικαλούνται, βάσει του εν λόγω άρθρου, προσωπικά δικαιώματα, που τα εθνικά δικαστήρια πρέπει να προστατεύουν,

- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, αν υπήρξε παράνομη αύξηση των εισαγωγικών δασμών ή εάν πρόκειται μόνο για λογική μεταβολή των ισχυόντων πριν από την 1η Μαρτίου 1960 δασμών, μεταβολή η οποία, αν και αντιπροσωπεύει αύξηση από αριθμητικής απόψεως, δεν πρέπει εντούτοις να θεωρηθεί ως απαγορευμένη βάσει του άρθρου 12,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους A. M. Donner, Πρόεδρο, L. Delvaux και R. Rossi (προέδρους τμήματος), Ch. L. Hammes, A. Trabucchi (εισηγητή), R. Lecourt και W. Strauss, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Lagrange
γραμματέας: A. van Houtte

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

Το νομότυπο της διαδικασίας που κίνησε το Tariefcommissie για την έκδοση από το Δικαστήριο προδικαστικής αποφάσεως, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, δεν αμφισβητείται, αυτεπαγγέλτως δε ερευνώμενη η διαδικασία αυτή κρίνεται σύννομος.

Η Επιτροπή, παρισταμένη δυνάμει του άρθρου 20 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΟΚ, ισχυρίζεται ότι η αίτηση πρέπει να απορριφθεί ελλείψει

αντικειμένου, διότι τα ζητήματα των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το Δικαστήριο στην προκειμένη υπόθεση έχουν ήδη λυθεί με την απόφαση 26/62 της 5ης Φεβρουαρίου, η οποία έκρινε όμοια ζητήματα σε ανάλογη υπόθεση.

Αυτή η άποψη δεν είναι βάσιμη. Πράγματι, πρέπει καταρχήν να γίνει διάκριση μεταξύ της υποχρέωσης που επιβάλλεται από το άρθρο 177, τρίτη παράγραφος, στα εθνικά δικαστήρια τελευταίου βαθμού και της δυνατότητας που παρέχεται από τη δεύτερη παράγραφο σε κάθε εθνικό δικαστήριο να παραπέμψει στο Δικαστήριο των Κοινοτήτων ένα ζήτημα ερμηνείας της Συνθήκης.

Ναι μεν το άρθρο 177, τελευταία παράγραφος, επιβάλλει τη χωρίς περιορισμούς υποχρέωση στα εθνικά δικαστήρια — όπως το *Tariefcommissie* — οι αποφάσεις των οποίων δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα εσωτερικού δικαίου, να υποβάλλουν στο Δικαστήριο κάθε ζήτημα ερμηνείας που ανακύπτει ενώπιόν τους, η δεσμευτικότητα όμως της ερμηνείας στην οποία προέβη το Δικαστήριο, δυνάμει του άρθρου 177, μπορεί να αποστερήσει αυτήν την υποχρέωση από τον λόγο υπάρξεώς της και να την καταστήσει κενή περιεχομένου.

Αυτό ιδίως συμβαίνει όταν το ζήτημα που ανακύπτει είναι ουσιαστικά όμοιο με ένα ζήτημα το οποίο έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο προδικαστικής αποφάσεως σε ανάλογη περίπτωση.

Το Δικαστήριο, όταν προβαίνει, στο συγκεκριμένο πλαίσιο μιας διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον ενός εθνικού δικαστηρίου, σε ερμηνεία της Συνθήκης, περιορίζεται να συναγάγει από το γράμμα και το πνεύμα της την έννοια των κοινοτικών κανόνων, ενώ η εφαρμογή στη συγκεκριμένη υπόθεση των κανόνων που ερμηνεύτηκαν με τον τρόπο αυτόν επιφυλάσσεται υπέρ του εθνικού δικαστηρίου.

Αυτή η αντίληψη ανταποκρίνεται στην αποστολή που αναθέτει στο Δικαστήριο το άρθρο 177, το οποίο αποσκοπεί να εξασφαλίσει την ενότητα της ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου στα έξι κράτη μέλη.

Εξάλλου, αν το άρθρο 177 δεν είχε τέτοιο περιεχόμενο, οι διαδικαστικές διατάξεις του άρθρου 20 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, που προβλέπει τη συμμετοχή στη διαδικασία των κρατών μελών και των κοινοτικών οργάνων, και του

άρθρου 165, τρίτη παράγραφος, το οποίο υποχρεώνει το Δικαστήριο να συνεδριάζει εν ολομελεία, δεν θα δικαιολογούνταν.

Τέλος, αυτή η άποψη περί της λειτουργίας του Δικαστηρίου στο πλαίσιο του άρθρου 177 ενισχύεται από την έλλειψη διαδικών, με την κυριολεκτική σημασία του όρου, που χαρακτηρίζει αυτήν τη διαδικασία.

Είναι επίσης αληθές ότι το άρθρο 177 επιτρέπει πάντοτε στα εθνικά δικαστήρια, εάν το θεωρούν σκόπιμο, να παραπέμπουν εκ νέου στο Δικαστήριο ζητήματα ερμηνείας.

Τούτο προκύπτει από το άρθρο 20 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, κατά το γράμμα του οποίου η προβλεπόμενη διαδικασία για τη λύση των προδικαστικών ζητημάτων αρχίζει αυτοδικαίως μόλις παραπεμφθεί τέτοιο ζήτημα από ένα εθνικό δικαστήριο.

Επομένως, το Δικαστήριο οφείλει να αποφανθεί επί των υπό κρίση υποθέσεων.

Όσον αφορά την ουσία, η ερμηνεία του άρθρου 12 της Συνθήκης ΕΟΚ, η οποία ζητείται τώρα, έχει δοθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου 26/62 της 5ης Φεβρουαρίου 1963.

Αυτή η απόφαση έκρινε, πράγματι, ότι:

- 1) Το άρθρο 12 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας παράγει άμεσα αποτελέσματα και γεννά υπέρ των πολιτών προσωπικά δικαιώματα, τα οποία πρέπει να διασφαλίζουν τα εθνικά δικαστήρια.
- 2) Για να διαπιστωθεί αν οι δασμοί ή οι φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος αυξήθηκαν κατά παράβαση της απαγορεύσεως που ορίζεται στο άρθρο 12 της Συνθήκης πρέπει να ληφθούν υπόψη οι δασμοί και οι φορολογικές επιβαρύνσεις που πράγματι εφαρμόζονταν στο οικείο κράτος μέλος κατά την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης.

Μια τέτοια αύξηση μπορεί να προέρχεται τόσο από αναμόρφωση του δασμολογίου, η οποία θα είχε ως συνέπεια την κατάταξη του προϊόντος σε δασμολογική κλάση που προβλέπει βαρύτερο δασμό, όσο και από αύξηση του ισχύοντος δασμολογικού συντελεστή.

Τα ζητήματα ερμηνείας που τίθενται στην υπό κρίση υπόθεση είναι όμοια με εκείνα τα οποία λύθηκαν με την πιο πάνω απόφαση, κανένα δε νέο στοιχείο δεν προέκυψε ενώπιον του Δικαστηρίου.

Υπό τις συνθήκες αυτές, το Tariefcommissie πρέπει να παραπεμφθεί στην προγενέστερη απόφαση.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

έχοντας υπόψη τα διαδικαστικά έγγραφα,

αφού άκουσε την έκθεση του εισηγητή δικαστή, τις προφορικές παρατηρήσεις της Επιτροπής της ΕΟΚ και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα,

έχοντας υπόψη τα άρθρα 9, 12, 14, 169, 170 και 177 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, τον Κανονισμό Διαδικασίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και την απόφασή του 26/62 της 5ης Φεβρουαρίου 1963,

κρίνοντας επί των προδικαστικών ερωτημάτων που του υπέβαλε το Tariefcommissie στις 19 Σεπτεμβρίου 1962, αποφαινεται:

Δεν συντρέχει λόγος νέας ερμηνείας του άρθρου 12 της Συνθήκης ΕΟΚ.

Κρίθηκε στο Λουξεμβούργο στις 27 Μαρτίου 1963.

Donner

Delvaux

Rossi

Hammes

Trabucchi

Lecourt

Strauss

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Μαρτίου 1973.

Ο Γραμματέας
A. van Houtte

Ο Πρόεδρος
A. M. Donner